

Eseu - Traditionalismul

TRADITIONALISMUL este o orientare literara din prima jum. a sec.xx a literaturii romane catre folclor si etnografie, catre civilizatia rurala in tematica operelor literare, concomitent cu respingerea culturii urbane moderne.

Are o latura beletristica, realizata prin texte literare si o latura ideologica, evidenta in scrieri teoretice, de tip socio-politic, ambele referitoare la situatia economica si sociala a societatii romanesti din primul sfert al sec. xx, cand s-a constatat un conflict intre directia burgheza a dezvoltarii ei si un traditionalism care nu admitea adaptarea la forme si procese noi in viata sociala.

Inteles astfel, traditionalismul apare ca o continuare a directiei inaugurate de " Dacia Literara" si " Junimea", dar intr-o maniera radicala, respingand adaptarea la cultura moderna si conservand interesul pentru valorile nationale.

Traditionalismul romanesc cuprinde trei curente inrudite prin apropierea de traditia rurala si diferite prin modul in care se realizeaza aceasta apropiere: samanatorismul, poporanismul, gandirismul.

SAMANATORISMUL isi trage numele de la revista " Samanatorul", aparuta la Bucuresti sub conducerea lui N. Iorga, principalele trasaturi fiind: idilizarea vietii satului si a taranului, prin reducerea lor la o serie de evenimente placute, legate de contactul cu natura, iubirea, cantecul, poezia(baladele si idilele lui G. Cosbuc); elogiul dreptatii, facute de tarani pe cont propriu in maniera haiducilor de altadata("Doina"- St. O. Iosif); considerareavietii urbane drept un factor distructiv pentru sufletul taranesc curat, nealterat, orasul fiind vazut ca un loc al pierzaniei (â€œ Din umbra zidurilor"- O. Goga); prezentarea armonioasa a relatiei dintre boieri si tarani, conditionata de apartenenta boierilor la vechile familii aristocrate romanesti("Viata la tara"- D. Zamfirescu)

Speciile cultivate de samanatoristi: texte de mici dimensiuni, in versuri scurte, poeme epice(idilele), in proza - schite, povestiri in care naratiunea se impleteste cu descrierea. Alti reprezentanti: Emil Garleanu, Al. Vlahuta.

POPORANISMUL este un curent literar is politic dezvoltat in Europa Centrala si Orientala, la noi fiind introdus de C-tin Stere, dupa modul rusesc. Aspectul literar este sustinut de revista ieseana " Viata romaneasca", condusa de G. Ibraileanu.

Curentul manifesta interes pentru viata rurala si pentru valorile poporului, dar se deosebeste de samanatorism prin: evocarea unei existente chinuite a taranilor, condamnati la munca trdnica si la mizerie (O. Goga); lipsa educatiei corespunzatoare, a bolilor netratate, care aduc moartea timpurie in lumea satului ("fefelega"- I. Agarbiceanu); considerarea intelectualilor drept niste luminatori ai satelor, avand datoria de a ridica nivelul de cultura. Din punct de vedere formal: Tablouri descriptive sumbre, caracterizate prin amestecul suferintei fizice si morale, care implica si un sentiment de mila, de duiosie al autorilor, ceea ce confera un pronuntat aspect liric textelor. Alti

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

reprezentanti: G. Galaction, Jean Bart

GANDIRISMUL este numele unui curent care provine de la revista " Gandirea", aparuta la Cluj(1921) si care s-a mutat la Bucuresti, teoreticianul curentului fiind N. Crainic, dar meritul curentului si al revistei consta in atragerea in jurul ei a unor mari scriitori interbelici, chiar daca nu s-au integrat acestei ideologi: L. Blaga, V. Voiculescu, T. Arghezi, A. Maniu, Aron Cotrus. In opera lui Blaga intalnim elemente expresioniste care justifica incadrarea lui la modernism; Arghezi este un poet simbolist si ermetic, promotorul unei noi estetici literare.

Dintre trasaturile gandirismului enumeram: reprezentarea unui sat arhaic, dominat de credinte stravechi, precrestine, de mituri(V. Voiculescu- " Lostrita", prezenta unor personaje biblice in viata profana - "transcendentul care coboara"- Blaga ("Paradis in destramare"- Blaga; vol. "Parga"; "Poeme cu ingeri"; V. Voiculescu; Psalmii- Arghezi); evocarea trecutului istoric intr-o maniera mitologizanta (versuri- Mateiu Caragiale); observarea unui vitalism in construirea personajelor, surprinse in situatii dilematice care conduc la o moarte tragica(Mesterul Manole- Blaga); existenta unei corespondente intre mediul geografic si desfasurarea vietii interioare a personajelor(spatiul mioritic- Blaga); existenta unui ethos intemeiat pe "religiozitatea ortodoxa", conceptie expusa de N. Crainic in studiul "Sensul traditiei", articol in care el apreciaza ca:" Ne aflam geografic in Orient si cum prin religiunea ortodoxa detinem adevarul luminii rasaritene, orientarea noastra nu poate fi decat spre Orient, adica spre noi insine, spre ceea ce suntem prin mostenirea de care ne-am invrednicit [...] O cultura proprie nu se poate dezvolta organic decat in aceste conditii ale pamantului si ale duhului nostru".

Chiar daca N. Crainic absolutizeaza orientarea culturii romanesti spre Oriient, fiind impotriva influentelor Europei Occidentale, d.p.d.v. formal, scriitorii grupati in jurul revistei "Gandirea", au preluat unele mijloace de realizare din curentele moderniste, astfel incat, spre deosebire de samanatorism si poporanism, in literatura gandirista se remarca o sinteza intre traditionalism si modernism(poezia lui Blaga asociaza fondul traditionalist cu versificatia moderna, iar traditionalismul arghezian imbraca forme ermetice: artele poetice, Psalmii)

Pe langa acesti poeti se remarca in perioada interbelica Ion Pillat, al carui volum "Pe Arges in sus"(1923)l-a consacrat pe poet traditionalist. In versurile sale, evoca satul natal, cu perioada copilariei,plina de amintiri frumoase, "cu biserica de altadata", cu o autohtonizare a reprezentarilor religioase, raiul aflandu-se la Muscel, iar Sfanta Familie traird pe langa Raul Doamnei.

Un alt exemplu de literatura scrisa in spirit traditionalist il constitue poezia lui N. Crainic "Sesuri natale", in care peisajul dunarean se naste in poezie intr-o relatie de suprapunere a imaginilor copilariei cu cele ale maturitatii.